

ФЛОРИСТИЧНИ МАТЕРИЈАЛИ ОД МАКЕДОНИЈА И БУГАРИЈА

БОРИС П. КИТАНОВ

Во предлаганиот малок принос се поместени некои нови и интересни за флората на Македонија и Бугарија растенија. Материјалите кои произлегуат од Н. Р. Македонија се собирани главно по пограничната со Албанија планина Јабланица, низ оризиштата околу гр. Кочани и по планинскиот масив Јакупица. Одделни находиште, кои ги должам на Д-р Кр. Тулешков и на кому ја искажувам својата благодарност, се од други места (Охридско, Радовишко и др.).

Растенијата публикувани за Бугарија се собирани главно од месноста Куртово (Западните Родопи), но географски која се однесуе кон Македонија. Други растенија произлегуат од Централна Стара-планина, Рила, Витоша, Пирин, Искарското дефиле и др. Најпосле, неколку вида се собирани низ Егејска Македонија (планината Боз-даг, остров Тасос).

Од растенијата што се содржат во приложениот список еден подвид (*Geranium tuberosum* L. ssp. **thasium** Stoj. et Kitano.) е нов за науката, а една форма — *Hippuris vulgaris* L. f. *fluitans* (Hoffm.) Cosson et Germann — е нова за флората на Балканскиот полуостров.

Од останатите растенија еден вид, еден подвид, една форма и еден хибрид се нови за флората на Бугарија. Нови за флората на Македонија се еден род (*Peltaria*), 8 видови, 8 вариетети, 4 форми и 1 хибрид.
Notholaena maranthae A. Br.

По варовитите карпи кај манастирот Св. Петар до с. Баткун, Пазарциско, е собрано на 5. V. 1945 год. од студентката естественичка Лилија Петрова. Ново находиште на тој сравнително редок за Бугарија вид.

Marsilia quadrifolia L.

Низ оризиштата при гр. Кочани. На 30. V. 1947 год., стерилно.

Тој род, респ. вид не е даден од Науек (Prodr. Fl. penin. Balcan.) за флората на Македонија. Но за Пиринска Македонија е известен од разливите на р. Струма крај гр. Петрич.

Equisetum ramosissimum Desf. f. *simplex* (Döll.) Milde.

Низ оризиштата при гр. Кочани; на 30. V. 1947 год. со спороносни класчиња.

Нова форма за флората на Македонија.

Selaginella spinulosa A. Br.

Низ торфиштата во м. Куртова, Зап. Родопи; 1800 м. н. в. На 14. VII. 1945 г. со спори.

Видот е нов за флората на Родопите.

Potamogeton gramineus L. f. *heterophyllus* L.

Низ оризиштата при гр. Кочани; на 3. V. 1947 год. со цветови.

Видот, респ. формата се нови за флората на Македонија.

Potamogeton praelongus Wulf.

Јабланица планина — во малото Лабунишко езеро, околу 1930 м. н. в. На 20. VIII. 1947 год. со цветови и плодови.

При определуењето на това растение се установи да тој вид се среќава и во Бугарија (Рила пл. — во едно од езерата источно од Цендема; 6. VIII. 1935 год. Leg. Ал. Вълканов. Det. Д. Јорданов како *P. alpinus* Balb. во хербариумот на Ботаническиот институт при Природо-математичкиот факултет на универзитетот — Софија).

По приседнатите и слабо подвижни на врвот како капаче лисја, кои го обваќаат стаблото, лесно се разликуе од *P. alpinus* Balb. При *P. praelongus* Wulf. пливаштите листа се со дршка, додека при *P. alpinus* Balb. сите листови се подводни и приседнати. Бугарското растение е напoлно идентично со македонското.

Видот е нов за флората на Македонија и Бугарија.

Potamogeton trichoides Cham. et Schleicht.

Јабланица пл. — во малото Лабунишко езеро, околу 1930 м. н. в.; на 20. VIII. 1947 год. со плодови.

Phleum alpinum L.

Милевска планина (Западна Бугарија) — на 26. VI. 1895 год. Leg. Д. Михалов (Хербариум на Ботаническиот институт при Природо — математичкиот факултет — Софија)

Ново находиште на тој вид известен од високите бугарски планини.

Alopecurus aequalis Sobol.

Низ торфиштата во м. Куртово, Западни Родопи, 1800 м. н. в.; на 14. VIII. 1945 год. со плодови.

Редок вид непознат досега за флората на Родопите.

Agrostis canina L. f. *mutica* Gaud.

По тревистите места во м. Куртово, Западни Родопи, 1800 м. н. в.; на 14. VII. 1945 год. со цветови.

Формата е нова за флората на Бугарија.

Poa nemoralis L. var. *firmula* Gaud. (Det. B. Aчtаrоv).

По карпите крај р. Треска над манастирот Св. Андреја, 300 м. н. в.; на 12. VIII. 1946 год. со плодови.

— var. *tenella* Rechb. (Det. B. Aчtаrоv).

Даутица планина — низ буковата шума над с. Попрадиште, 1200 м. н. в. На 8. VI. 1946 год. со цветови.

Poa badensis Haeck, var. *glaucescens* Beck. (Det. B. Aчtаrоv).

Даутица планина — тревисти места покрај горната граница на шумата во м. Куртовица, 1700 м. н. в. На 8. VI. 1946 год. со цветови.

Вариететот е нов за флората на Македонија.

Poa Chaixi Vill. (Det. B. Aчtаrоv).

По краиштата на иглолистните шуми во м. Куртово, Западни Родопи, 1760 м. н. в. На 14. VII. 1945 год. со цветови.

Нов вид за флората на Родопите, познат до сега само од Рила планина¹⁾. Не е даден и за Македонија.

Festuca ovina L. var. *supina* Hack. (Det. B. Aчtаrоv).

Низ тревистите места во м. Куртово, Западни Родопи, 1840 м. н. в. На 14. VII. 1945 год.; со цветови.

Вариететот е нов за флората на Родопите, а е известен до сега од Централна Стара планина и Витоша.

Bromus rannonicus Kumm. et Send. var. *reptans* Borb.

По каменливи места во дефилето на р. Треска над манастирот Св. Андреја 320 м. н. в., варовик; на 12. VI. 1946 год. со цветови.

Не е даден од Nayeck (Prodr. Fl. pen. Balcanicae) за флората на Македонија.

Cyperus difformis L.

Низ оризиштата кај гр. Кочани. На 2. IX. 1947 год. со цветови и плодови.

Видот е нов за флората на Македонија.

Scirpus supinus L.

Заедно со претходниот вид. Исто нов вид за флората на Македонија.

Scilla bifolia L. var. *nivalis* Boiss.

Јакупица пл. — покрај снежните преспи кои се топат во алпинската зона, 2000—2400 м. н. в. На 8. VI. 1948 год. со цветови.

Вариететот не е даден до сега за флората на Вардарска Македонија.

Crocus dalmaticus Vis.

¹⁾ Aчtаrоff B. — Phyllogenetische und systematische Studien über die *Poa Arten* Bulgariens. — Mitteil. d. Bulg. bot. Gesselsch. Bd. VIII/1939/, S. 157.

По тревистите места јужно од гр. Качаник; на 22. III. 1942 год. Leg. Д-р Кр. Тулешков.

Нов вид за флората на Македонија.

Crocus nivalis Bory et Chaub.

Даутица планина — покрај снежните преспи кои се топат, 2000 м. н. в. На 8. VI. 1946 год. со цветови.

Crocus variegatus H. N.

По тревистите места околу село Макоцево; на 5. IV. 1943 год. Leg. Цв. Китанова. Редок вид известен до сега само од Северна Бугарија (Свиштовско, Ореховско, Никополско, Плевенско, Врачанско).

Crocus Pallasianus Herb.

Во околноста на гр. Сливен, м. Хамам-баир, октомври 1942 год. собрано од студентот естественик Г. Папалезов. Дадено за Северо-источна Бугарија, помеѓу Пловдив и Асеновград, Софиско и околу гр. Ајтос.¹⁾

Romulea bulbocodium (L.) Seb. et Mauri

По тревистите места околу гр. Радовиш. На 25. III. 1942 год. Leg. Д-р Кр. Тулешков.

Gymnadenia albida (L.) Rich.

Низ торфиштата во м. Куртово, Западни Родопи, 1790 м. н. в. На 11. VII. 1945 год. со цветови.

Нов вид за флората на Родопите.

Salix alba L. x *S. fragilis* L. (= *S. viridis* Fr.ies).

1) Бугарија — низ храсталаците покрај р. Искар при станица Лакатник. Собрано со цветови на 22. IV. 1945 год. од студентката естественичка Тодора Јончева. — 2) Македонија — по синорите на оризовите ниви при гр. Кочани.

Во првото издание на „Флора на Бџлгария“ од Н. Стојанов и Б. Стефанов (стр. 308) тој хибрид е даден само за Радомирско и Своге, по сведенија на Ив. Урумов. За флората на Македонија воопште не е даван.

По Науек (Prodr. Fl. rep. Balcanicae), Bd. I, p. 83, на Балканскиот полуостров се среќава во Хрватско, Србија, Босна и Херцеговина.

Salix incana Scop. var. *linearis* Forb.

Јакупица пл. — јадри дрвовидни екземплари покрај р. Бабуна при с. Нежилово, 700 м. н. м.; 9. VI. 1946 год.

Вариететот е нов за флората на Македонија.

Minuartia Baldačcii (Hal.) Mattf.

Боз-даг (Драмско — Егејска Македонија) — скални подјани по вр. Карталка, 2100 м. н. в. На 22. VII. 1943 год. со цветови.

Ново најисточно находиште на тој вид.

Ranunculus aquatilis L. var. *succulentus* Köch.

¹⁾ Йорданов Д. — Нови материали и критични бележки за флората на Бџлгария — Годишник на соф. универзитет, физ.-матем факултет, том XXX, кн. 3 (Естествена историја) 1933-34 год. стр. 400.

До хидробиолошката станција при гр. Охрид. На 8. VI. 1942 год. со цветови leg. Д-р Кр. Тулешков.

Вариететот е нов за флората на Македонија.

Corydalis densiflora Presl. var. *tenuisecta* Boiss.

Даутица планина — покрај снежните преспи кои се топат во плиткото долче северно од врвот, 2050 м. н. в. Н^о 8. VI. 1946 год. со цветови.

Вариететот е нов за флората на Македонија.

Peltaria alliacea Jacq.

По каменистите места крај р. Треска над електричната централа „Матка“. На 12. VI. 1946 год. со цветови.

Родот, респ. видот, е нов за флората на Македонија.

Chorisopora tenella DC.

Низ угарите околу станцијата Каспичан, Шуменско. На 3. V. 1944 год. со цветови и плодови.

Ново находиште на тој редок за бугарската флора вид, известен до сега само од околностите на гр. Свиштов.

Sorbus aria Cr. x *S. aucuparia* L.

Пирин планина — низ иглолистните шуми крај р. Дамјаница, 1620 м. н. в. На 12. VII. 1946 год.

Тој хибрид е најден во Бугарија до сега само во Стара планина.

Geum montanum L. x *G. rivale* L.

Витоша планина — низ мочварните места помеѓу хижите Тинтјава и Средец, 1600 м. н. в. На 17. VI. 1945 год. со цветови.

Хибридот е даден од Науек (Prodr. Fl. pen. Balc., Bd., I, p. 697), за Бугарија со прашање(?).

Cesalpinia Gilliesii Wall.

Се одгледуе во градините на с. Просочен, Драмско (Егејска Македонија). Собрано на 8. VI. 1943 год. со цветови.

Vicia sativa L. var. *macrocarpa* Moris.

По синорите на оризовите ниви при гр. Кочани; на 30. V. 1947 год. со цветови и плодови.

Вариететот е нов за флората на Македонија.

Geranium tuberosum L. subsp. *thasium* Stoj. et Kitan.

Rhizoma irregulariter tuberosum. Caulis infra dichotomiam nudus, in parte superiore purpureo tinctus. cum inflorescentia et sepalis pilos longos simplicibus, pilis glanduligeris brevibus purpureo capitatis intermixtis, patule hirtus. Foliorum inferiorum segmenta breviter rhomboidea, obtusa, laciniis terminalibus brevibus obovatis, apice non protractis. Pistili rostrum usque ad apicem vix attenuatum, breviter setulosum, eglandulosum. Crescit in insula Thaso, jugo petroso marmoreo, sub cacumine Kamenos Vrachos, aprilio (?).

Rhizomae forma, pistili forma et indumentum ut in subsp. genuino Boiss., cauli et inflorescentit's indumentum ut in subsp. macrostylo Boiss. Foliorum forma specifica est.

Euphorbia villosa W. K.

По синорите помеѓу оризовите ниви при гр. Кочани. На 30. V. 1947 год. со цветови, а на 2. IX и. г. со плодови.

Нов вид за флората на Македонија.

Hippuris vulgaris L. f. *fluitans* (Hoffm.) Cosson et Germann

Низ разливите на Охридското езеро, југозападно од гр. Струга. На 17. VIII. 1947 год. стерилно.

Формата е нова за флората на Балканскиот полуостров.
Primula farinosa L.

Низ торфиштата во м. Куртово, Западните Родопи, 1790 м. н. в. На 14. VII. 1945 г. со цветови.

Нов вид за флората на Родопите.

Gentiana crispata Vis. var. *amblyphylla* (Borb.) Nay.

Јабланица планина — по оградките на врв „Црни камен“, 2200 м. н. в. На 19. VII 1947 год. со цветови.

Вариететот не е даван до сега за флората на Македонија.

Utricularia minor L.

Низ бавно течаштите води во м. Куртово, Западни Родопи, 1790 м. н. в. На 12. VII. 1945 год. стерилно.

Ново находиште на тој редок вид, известен до сега од Витоша планина, Драгоманското и Баташко блато и Турна чаир (Средни Родопи).

Acanthus longifolius Host.

Јабланица планина — низ храсталаците покрај самата гранична линија над с. Френгово, 1300 м. н. в. На 1. VIII. 1947 год. со цветови и плодови.

Galinsoga parviflora Cav.

По буренасаните места крај „Шекерната фабрика“ во гр. Софија. На 20. VII. 1939 год. со цветови. Подивело, но веќе натурализирано растение.

Публикувано е веќе од проф. Н. Стојанов¹⁾ за Карловско.

Centaurea splendens L. f. *maculata* Stoj. et Acht. (Det B. Achtarov).

Караџица планина — м. Подиште. На 11. VII. 1942 год. собрал Д-р Кр. Тулешков.

Нова форма за флората на Македонија.

Hieracium Hoppeanum Schult. ssp. *virentisquamum* N. P. var. *belovoense* Urum. et Z.

По тревистите места околу хижа Јумрук чал, Карловско во Централниот Балкан. На 8. VIII. 1945 год. со цветови.

Подвидот и вариететот се нови за флората на Стара планина.

¹⁾ Стојанов Н. — Флористични материали — Год. на соф. универзитет, физ. — мат. факултет XLIII, кн. 3 (Естествена историја), 1946-47 год. стр. 60.

Hieracium alpicola Schl. ssp. *rhodopaeum* N. P.

Рила планина — по каменливите тревисти места по границите на врвот Мусала, 2900 м. н. в. На 2. VIII. 1945 год. со цветови.

Нов подвид за флората на Рила планина.

Hieracium fuscoatrum N. P.

Западни Родопи — низ тревистите полјанки во м. Куртово, 1800 м. н. в. На 14. VII. 1945 год. со цветови.

Нов вид за флората на Родопите.

Hieracium multiflorum Schleich. ssp. *Guthwickianum* (Hegi) Zahn.

Витоша пл. — низ скалните полјанки на вр. Резњовете, 2200 м. н. в. На 24. VIII. 1946 год. со цветови.

Подвидот е нов за флората на Бугарија.

Ботанички институт при
Универзитетот — Скопје
20. XI. 1947.

ФЛОРИСТИЧЕСКИЙ МАТЕРИАЛ МАКЕДОНИИ И БОЛГАРИИ

Б. КИТАНОВ

Сводка

В этом небольшом сообщении приведены некоторые растения новые и интересные для флоры Македонии и Болгарии.

Из них новым для науки является *Geranium tuberosum* L. ssp. *thasium* Stoj. et Kitap. с острова Гасос, а одна форма [*Hippuris vulgaris* L. f. *fluitans* (Hoffm.) Cosson et Germ. — из Македонии — Охридское озеро] — нова для флоры Балканского полуострова.

Новыми для флоры Болгарии являются:

Potamogeton praelongus Wulf. — гора Рила.

Hieracium multiflorum Schleich. ssp. *Guthwickianum* (Hegi) Z. гора Витоша.

Agrostis canina L. f. *mutica* Gaud. — горы Родопи.

Geum montanum L. x *G. rivale* L. — гора Витоша.

Новыми для флоры Македонии являются следующие виды, вариететы и формы:

Equisetum ramosissimum Desf. f. *simplex* (Döll) Milde — окр. гор. Кочани.

Potamogeton gramineus L. f. *heterophyllus* L. — там же.

„ *praelongus* Wulf. — гора Ябланица.

Poa badensis Haeck. var. *glaucescens* Beck — гора Даутица.

Bromus pannonicus Kumm. et Steud. var. *reptans* Borb. — Ущелие р. Треска.

Cyperus difformis L. — окр. гор. Кочани.

Scirpus supinus L. — там же.

Crocus dalmaticus Vis. — окрестности гор. Качаник.

Salix incana Scop. var. *linearis* Forb. — гора Якупица.

- Salix alba* L. x *S. fragilis* L. — окр. гор. Кочани.
Peltaria alliacea Jacq. — ущелие р. Треска.
Vicia sativa L. var. *macrocarpa* Moris — окр. гор. Кочани.
Euphorbia villosa W. K. — там же.
Gentiana crispata Vis. var. *amblyphylla* (Borb.) Hay — гора Ябланица
Centaurea splendens L. f. *maculata* Stoj. et Acht. — гора Караджица.

22-XI-1947.
 Скопие

Ботанический Институт
 Университета в Скопие

Résumé

MATÉRIAUX CONCERNANT LA FLORE DE LA MACÉDOINE ET DE LA BULGARIE

par

BORIS KITANOV

Dans cette petite contribution on donne quelques plantes nouvelles et intéressantes pour la flore de la Macédoine et de la Bulgarie.

Parmi les sous espèces qui sont nouvelles pour la science, ce sont *Geranium tuberosum* L. ssp. *thasium* Stoj. et Kitan. de l'île Tassos, et une forme—*Hippuris vulgaris* L. f. *fluitans* (Hoffm.) Cosson. et Germ. (de Macédoine — le lac d'Ochride), qui sont nouvelles pour la Péninsule Balkanique.

Nouvelles pour la flore de la Bulgarie sont:

Potamogeton praelongus Wulf—mon. Rila.
Hieracium multiflorum Schleich. ssp. *Guthwickianum* (Hegi) Zahn—mon. Vitocha.

Agrostis canina L. f. *mutica* Gaud—mon. Rhodopes.

Geum montanum L. x *G. rivale* L.—mon. Vitocha.

Nouvelles plantes pour la flore de la Macédoine sont encore:

Un genre (*Peltaria*) et les espèces, les variations et les formes suivantes:

Equisetum ramosissimum Desf. f. *simplex* (Döll.) Milde—près de Kotchani.

Potamogeton gramineus L. f. *heterophyllus* L. ibid.

P. praelongus Wulf.—mont. Yablanitza.

Poa badensis Haeck var. *glaucescens* Beck.—mont. Dautiza

Bromus pannonicus Küm. et Send. var. *reptans* Borb. — le défilé de Treska

Cyperus difformis L. — Kotchani

Scirpus supinus L. — ibid.

Crocus dalmaticus Vis. — Katchanik

Salix incana Scop. var. *linearis* Forb. — mont. Yakoupitza

Salix alba x *S. fragilis* — Kotchani

Peltaria alliacea Jacq. — dans le défilé de Treska

Vicia sativa L. var. *macrocarpa* Moris—Kotchani

Euphorbia villosa W. W. — ibid.

Gentiana crispata Vis. var. *amblyphylla* (Borb.) Hay — m. Yablanitza

Centaurea splendens L. f. *maculata* Stoj. et Acht. — m. Karadzitza.

Institut de Botanique de l'Université
 de Skopté.